

MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN - VWO: VAKSPECIFIEKE INFORMATIE 2023

Deze informatie is gelijktijdig met de Septembermededeling van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) (zie Examenblad.nl) bekendgemaakt. Veranderingen ten opzichte van 2022 zijn geel gemarkeerd.

EXAMENSTOF

De examenstof is beschreven in de [syllabus maatschappijwetenschappen vwo 2023](#).

SYLLABUS

De syllabus 2023 kent één wijziging ten opzichte van de syllabus 2022: op pagina 8 is een toelichtende opmerking geplaatst over het actief gebruik in het centraal examen van hoofd- en kernconcepten.

TOELICHTING OP HET EXAMEN

Het CvTE publiceerde eerder een Toelichting op het centraal examen maatschappijwetenschappen havo/vwo. In deze toelichting wordt ingegaan op de aard van de vraagstelling in het examen en op de wijze van corrigeren. Kennisname van de toelichting door docenten is belangrijk in de voorbereiding naar het centraal examen 2023; de toelichting geeft namelijk achtergrondinformatie over de manier waarop vragen zijn gesteld, de omgang met kernconcepten, het gebruik van aandachtsstreepjes in vragen en de toepassing van het correctievoorschrift. De toelichting is gepubliceerd op de [pagina maatschappijwetenschappen vwo 2023 op Examenblad](#).

EXAMENDOCUMENTEN: OPGAVEBOEKJE EN CORRECTIEVOORSCHRIFT

Aanwijzing

In de pilotfase van het nieuwe programma maatschappijwetenschappen was in het opgaveboekje van het examen een zogenaamde 'aanwijzing' opgenomen. Deze aanwijzing gaf kandidaten informatie over hoe zij hoofd- of kernconcepten in de beantwoording van een vraag dienden te gebruiken. Gezien de aard van het nieuwe programma (analyseren van maatschappelijke en politieke vraagstukken) wordt van kandidaten verwacht dat ze kennis uit de maatschappijwetenschappen (zoals de omschrijvingen van concepten) actief gebruiken (toepassen in de gegeven context). Daarom wordt dit niet meer apart in een aanwijzing vermeld.

Gebruik van aandachtsstreepjes

In het centraal examen vwo 2023 worden in de instructie bij de vraagstelling minder aandachtsstreepjes gebruikt. Aandachtsstreepjes zijn opsommingsstreepjes na de instructie *Gebruik in je uitleg* (e.d.). Wanneer in een vraag slechts één kernconcept (e.d.) met informatie gebruikt moet worden, staat dit in een zin zonder aandachtsstreepjes (want geen opsomming).

Eerder was de instructie als volgt geformuleerd:

Gebruik in je uitleg:

- een omschrijving van het begrip status;
- informatie uit tekst X waaruit status blijkt.

In het vwo-examen 2023 is de instructie als volgt geformuleerd:

Gebruik in je uitleg een omschrijving van het begrip status en informatie uit tekst X waaruit status blijkt.

Indien meerdere kernconcepten (e.d.) worden bevroegd, zijn wel aandachtsstreepjes gebruikt. Let op: het aantal aandachtstreepjes staat los van het aantal scorepunten (zie ook de Toelichting op het centraal examen maatschappijwetenschappen havo/vwo).

Opbouw correctievoorschrift

Het correctievoorschrift bij het examen kent bij veel vragen twee onderdelen: 'een juist antwoord bevat' en 'voorbeeld van een juist antwoord'. Het 'een juist antwoord bevat' is bepalend voor de toekenning van scorepunten. Het 'voorbeeld van een juist antwoord' is volgens de examenmakers het meest voor de hand liggende antwoord. Als er sprake is van een vakinhoudelijk correcte toepassing van de criteria van 'een juist antwoord bevat', moeten aan antwoorden die afwijken van het voorbeeldantwoord scorepunten worden toegekend.

AFNAMETIJDSTIP

Het examen wordt afgenomen zoals vastgesteld in het rooster voor de centrale examens 2023, zie hoofdstuk 2 van de Septembermededeling/Maartaanvulling.

CORRECTIEVOORSCHRIFT

Status: regelgeving

Het CvTE heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

Als de corrector van mening is dat het correctievoorschrift een onvolkomenheid bevat, neemt hij contact op met het Examenloket via het [contactformulier](#) op www.examenloket.nl.

Aanvullingen

Zie paragraaf 8.4.2 van de Septembermededeling.

ONTVANGEN VAKSPECIFIEKE MAILINGS

Voor uw taak als examinator (corrector) van de centrale examens is het belangrijk dat u goed geïnformeerd bent. Dat kan via een persoonlijke pagina op Examenblad. Via deze pagina ontvangt u inhoudelijke en formele informatie over de centrale examens van uw vak op maat, zoals bijvoorbeeld een test met het correctievoorschrift. Hebt u als docent nog geen persoonlijke pagina op Examenblad.nl waardoor u de mailings niet rechtstreeks ontvangt, laat u zich hiervoor dan registreren door uw examensecretaris.

VOORUITBLIK 2024

De syllabus maatschappijwetenschappen vwo 2024 is aangepast en verschilt op diverse plaatsen van de syllabi 2022 en 2023. De aanpassingen betreffen vooral verduidelijking van de tekst. Ook zijn tekstonderdelen geschrapt. In beperkte mate is – als de actualiteit daarom vroeg – nieuwe leerstof toegevoegd.

Deze nieuwe syllabus is gepubliceerd op de [pagina maatschappijwetenschappen vwo 2024 op Examenblad](#). Het is belangrijk om kennis te nemen van deze wijzigingen in de syllabus 2024 omdat het cohort vwo leerlingen dat in augustus 2021 is gestart, in 2024 een centraal examen zal afleggen gebaseerd op deze syllabus.